

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Krnov, Hlubčická 89

Hlubčická 89, 794 01 Krnov

Identifikátor zařízení: 600 131 602

Zřizovatel: Město Krnov, Hlavní náměstí 1, 794 01 Krnov

Školský úřad Bruntál, Květná 64, 792 01 Bruntál

Termín konání orientační inspekce: 16. a 17. únor 2000

Čj.	141 633/00-11056
Signatura	onlat111

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování výchovně-vzdělávacích činností vychází z celkové koncepce rozvoje mateřské školy zaměřené na rozvíjení estetického cítění dítěte, na péči o přírodu a okolí domova. Tematické okruhy pro týdenní námětové plánování jsou vybrány v souladu s možnostmi a podmínkami předškolního zařízení v dané lokalitě. V plánech jsou rovnoměrně zastoupeny všechny výchovné složky, stanovené cíle jsou v souladu se schváleným vzdělávacím programem a respektují didaktické zásady. Projevuje se zde zřejmá snaha po integrovaném přístupu učitelek ve výchovné práci, avšak preferováno je zejména plánování řízených činností. Pedagogické pracovnice navazovaly na předchozí znalosti, poznatky i zkušenosti dětí, spontánní i řízené činnosti organizačně dobře zvládaly, měly pro ně připraveno dostatečné množství vhodných pomůcek a pro děti dostatek alternativních činností. Škola vytvořila podmínky pro rozvíjení talentu dětí a v souladu s celkovou koncepcí nabízí nadstandardní program pro děti v oblasti výtvarné, polytechnické, hudební a dramatické výchovy. Celoroční program zájmové činnosti je rozvržen do měsíčních plánů, se kterými jsou rodiče dětí seznamováni. Činnost kroužků řídí jednotlivé učitelky, které na mateřské škole pracují.

Plánování včetně přípravy výchovně vzdělávacího procesu má velmi dobrou úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

V mateřské škole pracují celkem čtyři pedagogické pracovnice, které splňují podmínky stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Dalších možností průběžného vzdělávání využívají učitelky zejména v souvislosti se svou zájmovou orientací, potřebnou k vedení kroužků, ředitelka také v oblasti školského managementu. Organizace a využití pracovní doby je efektivní. I při snížených pracovních úvazcích učitelek je možnost jejich souběžného působení využívána zejména pro skupinovou práci, přípravu dětí na školu, pro zájmovou činnost a při organizaci pobytu dětí venku.

V mateřské škole je dostatek vhodných prostor pro realizaci vzdělávací činnosti, pro spontánní aktivity dětí i pro pohybové činnosti. Rozsáhlá a upravená školní zahrada umožňuje zařazovat další pohybové aktivity, relaxační programy i vhodné sezónní činnosti. Třídy a herny jsou vzhledem ke stimulaci dětí upraveny vhodně a účelně. Pomůcky a hračky jsou důmyslně uloženy, dětem jsou dobře přístupné. Prostředí je podnětné, bezpečné na jeho estetické úpravě se děti významným způsobem podílejí. Vystavovány jsou také výtvarné práce a výrobky dětí z činnosti zájmových kroužků. Využití didaktické techniky (*videorekordér, televizor, radiomagnetofony, zvětšovací přístroj*) je pohotové a odpovídající potřebám dětí. K inovaci školní výbavy a dalších učebních pomůcek došlo také v souvislosti s nápravou škod způsobených povodní v roce 1997. Pracovnice školy zvládly tuto situaci s pozoruhodnou samostatností velmi dobře.

Pozorováním bylo zjištěno, že učitelky během dne vytvářejí velmi dobré podmínky pro spontánní aktivity dětí promyšlenou nabídkou činností, např. námětových her, výtvarných činností, sestavování, konstruování, výrobou drobných předmětů z rozličného materiálu, pohybových chvil s hudbou aj. V souladu s týdenním námětem jsou děti obohaceny o nové prožitky a poznatky a získávají také další zkušenosti a dovednosti. Řízené činnosti formou zaměstnání celé dětské skupiny byly promyšlené, podnětné a v převažující míře měly vysokou účinnost. Výtvarné a pracovní činnosti nejsou organizovány s celou dětskou skupinou, ale

dostávají prostor v ranních a odpoledních hrách, kdy je možno respektovat individuální tempo dítěte.

Stanovený denní režim je dostatečně pružný a variabilní. Pevně stanovená je doba jídla, pobytu dětí venku a odpočinku. Počty dětí (dvě třídy s celkovým počtem 45 dětí) odpovídají pedagogickým, hygienickým i organizačním podmínkám předškolního zařízení. Pitný režim je zajištěn, je dbáno na osobní samostatnost dětí a tvorbu žádoucích návyků při stravování.

Škola reaguje na projevující se zájmy dětí i rodičů, využívá velmi dobře potenciálu osobnostní zájmové orientace pedagogů a vyvíjí již výše popsané aktivity v této oblasti. V mateřské škole není v současné době žádné integrované zdravotně postižené dítě.

Personální, prostorové, materiálně-technické a psychohygienické podmínky pro život dětí v mateřské škole jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

V průběhu inspekce byly uskutečněny hospitace dopoledních činností u všech pedagogů v obou třídách, při nichž byl sledován způsob organizace výchovně-vzdělávacího procesu, vhodnost a účinnost zvolených metod, forem a prostředků vzhledem k věku dětí.

Učitelky využívají v praxi poznatky získané dalším vzděláváním, akceptují přiměřené nároky na osobní tempo jednotlivých dětí. Promyšlená nabídka činností při hrách umožňovala dětem využít velké množství hraček, pomůcek a materiálů. Děti byly vedeny k emočnímu prožitku, měly možnost rozvíjet svoji fantazii a tvořivost, byly vedeny k samostatnosti a k dokončení činnosti. Spontánní projev dětí byl učitelkami podporován a dále citlivě usměrňován.

Řízené činnosti byly zaměřeny především na jednotlivé výchovné složky (hudební výchova, literárně-dramatická výchova, matematické představy) a zařazovány byly jako samostatný blok denního programu. Organizace, členění, volba metodických postupů a pomůcek byly vzhledem k věku dětí adekvátní, umožňovaly zapojení většiny dětí do aktivní činnosti. Ojediněle docházelo k situaci, kdy nebyl dětem dopřán dostatečný čas pro jejich sebevyjádření a tím účinnější osobní prožitek. Promyšlená organizace všech činností vedla k přirozené kázni a vzájemné spolupráci dětí, k rozvíjení společenských a kulturních návyků a k samostatnosti dětí při sebeobslužných činnostech. Výchovně vzdělávací proces probíhal v příznivé atmosféře důvěry a porozumění.

Škola dává přednost metodám, které vedou k přiměřené samostatnosti dětí. Organizace činností, používané metody a formy pedagogické činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení

Účinnost motivace je chápána jako žádoucí a nezbytná součást pedagogické činnosti. Učitelky zde využívaly celou škálu podnětů, navazovaly na citové prožitky dětí, na jejich předchozí dovednosti a zkušenosti, používaly velké množství pomůcek a povzbuzovaly děti k lepšímu osobnímu výkonu. U dětí je cíleně podporována zdravá sebedůvěra a samostatnost. Zejména starší děti projevily již značnou autonomii při spontánních i řízených činnostech. Individuální snaha a pokrok dítěte byly bezprostředně pozitivně ohodnoceny. Děti tak měly zajištěnou zpětnou vazbu a poznávaly příčinu a následek svého jednání a chování. Pozitivní klima školy, způsob komunikace a vzájemného soužití dětí se všemi dospělými je motivující a působí příznivě na vývoj správných postojů u dětí, povzbuzuje jejich zdravou sebedůvěru, toleranci a osobní samostatnost.

Motivační postupy a způsoby hodnocení dětí mají v mateřské škole velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace

Celkový výchovný styl učitelek je založen na jejich praktických zkušenostech, na důvěře, na opoře, kterou dítě cítí a na dodržování vzájemně dohodnutých pravidel. Pozorováním bylo zjištěno, že zavedené způsoby dětem vyhovují. I nejmladší děti projevovaly značnou samostatnost a radost z veškerých činností a ochotně se do nich zapojovaly. Učitelky zde používaly častěji i neverbální komunikaci a na jejich celkově vyvážené, kultivované projevy děti spontánně reagovaly. Všechny pedagogické pracovnice pozitivně ovlivňovaly vzájemné vztahy mezi dětmi.

Komunikace založená na partnerství, vzájemném respektování a důvěře měla v obou třídách vynikající úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Při plánování výchovně-vzdělávacího programu školy byly náležitě využity všechny podmínky a veškeré možnosti, které škola má. Pedagogické působení je promyšlené a cílevědomé, směřující k individualizované výchově dítěte předškolního věku. Převládá zde pozitivní sociální klima s respektem k potřebám dětí a s důrazem na vytváření zdravého prostředí a pohody. Organizace činností, volba metod, forem a prostředků v souhrnu plně uspokojuje nároky dětí. Přechody od spontánních k řízeným činnostem jsou nenásilné a korespondují s prožívaným námětem. K řízeným činnostem jsou děti účinně a průběžně motivovány, v jejich skladbě se objevila slabší místa jen ojediněle. Učitelky projevují pedagogicky zralý přístup k dětem a žádoucím způsobem ovlivňují jejich osobnostní rozvoj. Projevy dětí odrážejí pocit bezpečí, důvěry, radosti a bohatého, citově naplněného prožitku. Dětem je poskytován dostatečný prostor pro seberealizaci. Jejich chování, návyky, osobní projevy a vzájemné kontakty měly velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé koncepční zaměření školy vychází z podmínek a prostředí, ve kterém se mateřská škola nachází (samostatná lokalita v okrajové městské části) a je orientováno na rozvíjení pozitivního vztahu k životnímu prostředí, na pěstování kladného vztahu dětí ke svému domovu a na výchovu ke kultivovanému projevu dítěte zejména prostřednictvím výtvarné, hudební a dramatické výchovy. Z další dokumentace a celkového vývoje předškolního zařízení je zřejmé, že se škola dlouhodobě zaměřuje na optimalizaci podmínek pro tyto pedagogické záměry.

Roční plán školy je zpracován v souladu s touto dlouhodobou koncepcí s uvedením veškerých realizačních prostředků, s časovým harmonogramem a s adresným způsobem jejich zajišťování.

Škola zvyšuje atraktivnost svého výchovně-vzdělávacího programu nabídkou nadstandardní péče o děti s užší zájmovou orientací nabídkou příslušných kroužků a zapojením do programu SVP Bruntál (Středisko výchovné péče) s názvem *S kamerou v rodině*. Tento program má napomoci rodičům i pedagogům využívat pozitivní komunikační prostředky a předcházet tak případné agresi v chování dětí. Roční plán je soubor dokumentů, který jednoznačně stanovuje pravidla pedagogického řízení, vymezuje záměry ve spolupráci s rodiči a dalšími subjekty a další organizační pravidla.

Při posouzení praktického způsobu řízení byla efektivita plánování vzhledem k velikosti zařízení a koncepci výchovného programu vyhodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Základní pravidla organizace provozu jsou stanovena organizačním řádem, vnitřním řádem, režimem dne a rozpisem pracovní doby všech zaměstnanců předškolního zařízení. S veškerými dokumenty včetně pracovního řádu byli pracovníci školy prokazatelným způsobem seznámeni.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je stanovena rozvrhem přímé výchovné práce učitelek včetně začlenění nadstandardních aktivit. Při organizování a řízení vychází ředitelka z předpokladu samostatnosti a osobní odpovědnosti jednotlivých učitelek a využívá jejich osobní zájmové orientace a odbornosti.

Vnitřní informační systém mateřské školy je založen na každodenním úzkém kontaktu ředitelky se všemi zaměstnanci, na promyšlené struktuře operativních i plánovaných pedagogických a provozních porad. Jejich obsah i časový harmonogram je uveden v ročním plánu práce, podklady o jejich průběhu ředitelka systematicky zaznamenává. Povinná dokumentace školy je vedena přehledně, v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Veškerá předložená dokumentace školy je vedena přehledně, s dobrou vypovídací hodnotou.

Vnější informační systém je zaměřen na zkvalitňování komunikace s rodičovskou veřejností. Škola organizuje společně s rodiči kromě standardních slavnostních dnů ještě další netradiční akce, např. *Česání ovoce na školní zahradě*, *Setkání na česko-polské státní hranici*, výlety a vždy dvakrát ve školním roce provádí pohovory s rodiči zaměřené na individuální informace o dítěti. V mateřské škole je instalována stálá výstava dětských prací výtvarného kroužku. Výtvarnými pracemi a výrobky dětí se škola prezentuje na výstavách místního i okresního významu (výtvarná soutěž *Naše město*, *Den umění*). Dále se děti zúčastňují sportovních soutěží pořádaných mateřskými školami ve městě, kulturních představení a akcí ve spolupráci s místním Domem dětí a mládeže. V souvislosti s přípravou dětí na vstup do 1. třídy základní školy a s péčí o děti s odloženou školní docházkou škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Krnově, se Střediskem výchovné péče v Bruntálu a s klinickým logopédem.

Organizační systém školy je funkční, umožňuje efektivní řízení mateřské školy na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka pružně reaguje na nové podněty současné předškolní výchovy, na dění ve městě, na požadavky rodičů a systematicky pracuje na zvelebení mateřské školy a jejího okolí. Ve škole je pravidelně realizována průběžná praxe žákyní pedagogické školy. Zavedený participační styl řízení vytváří dostatek prostoru pro seberealizaci všech účastníků pedagogického procesu, umožňuje získávat je pro své dlouhodobé koncepční záměry a vytváří podmínky pro další vzdělávání. V systému vedení a motivování pracovníků využívá ředitelka slovní i finanční motivace na základě předem stanovených kritérií pro hodnocení jejich práce. Pozitivní klima školy vytváří příznivou podmínku pro všechny zaměstnance a u dětí vede k pocitu bezpečí, jistoty a sounáležitosti ke škole i k domovu.

Systém vedení a motivování pracovníků je velmi dobrý, daný pozitivním přístupem ředitelky ke svým spolupracovníkům, jejím jednáním a stylem řízení.

Kontrolní mechanizmy

V kontrolním systému je rozlišena každodenní vnitřní kontrola provozních i hospodářských činností, dodržování obvyklostí denního režimu, který je součástí řádu školy. Kontrola efektivity pedagogické činnosti je prováděna formou pravidelné hospitační činnosti a zařazováním zevšeobecněných poznatků z jejího hodnocení na pedagogických radách. Ředitelkou prováděný individuální rozbor shlednutých hospitací byl věcný, z odborného a pedagogického hlediska kvalitní. Kontrolní činnost ředitelky je písemně dokladována, z celkové efektivity pedagogického procesu vyplývá její velmi dobrá praktická účinnost.

Systematická kontrolní činnost je účinná a plní velmi dobře důležitou zpětnovazební funkci ve vztahu k provozním i pedagogickým pracovníkům, k dětem a k výsledkům výchovně-vzdělávací činnosti školy.

Hodnocení kvality řízení

Odborné a pedagogické řízení je ve všech aspektech zjišťování efektivní, vytvářející velmi dobré podmínky pro kvalitní pedagogickou činnost mateřské školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Doklad o zařazení školy do sítě škol č. j. 862/56/99,
- povinná dokumentace dle § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- koncepce rozvoje školy,
- roční plán školy,
- organizační řád,
- řád školy,
- plány výchovně-vzdělávací činnosti, plány činnosti zájmových kroužků,
- zápisy z pedagogických porad,
- třídní dokumentace,
- záznamy o dětech,
- dokumentace k BOZP a PO,
- zápis o kontrole hospodaření školy ze dne 19. 5. 1997 - MěÚ Krnov, č. j. 14/97.

ZÁVĚR

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou dle dílčích zjištění čerpány hospodárně vzhledem k účelu jejich poskytnutí.

Škola svou činností a svým působením reaguje na globální úlohy školského systému, respektuje práva dětí, zvyšuje podíl rodičů na výchovném procesu a vytváří síť vnějších kontaktů. Na základě všech zjištěných výsledků jde o školu, která velmi dobře plní svou úlohu jak v pedagogickém procesu, tak i v oblasti řízení.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Marie Pavlíčková

Marie Pavlíčková v.r.

V Bruntále dne 6. března 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. března 2000

Razítko

Ilona Vybíralová

Ilona Vybíralová v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-03-27	141 652/00-11056
Zřizovatel	2000-03-27	141 653/00-11056

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek